

SAKSFRAMLEGG

Arkivsaksnr.: 20/4415-1

Arkiv:

Drift av etablererveiledningstjeneste 2021 for Ringerike kommune

Forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar å sette av kr 500 000,- i budsjett 2021 til etablererveiledningstjeneste. Tjenesten skal ut på anbud for å sikre operativ etablererveiledningstjeneste 2021 i påvente av at Viken fylkeskommunen initierer et arbeid med å harmonisere etablerertjenesten i de tre tidligere fylkene. Vi forventer en beslutning om felles arbeid i løpet av kort tid.

Nærings sjef kontakter Hole og Jevnaker for å høre om de vil samarbeide med Ringerike kommune om etablererveiledningstjeneste 2021.

Innledning / bakgrunn

Ringerike næringsforening (RNF) har driftet etablererveiledningstjenesten, Ringerike Etablerersenter, på oppdrag for Ringerike kommune. Ringerike Etablerersenter har tilbudt etablerertjenester for etablererne i Ringerike i over 20 år. Tjenesten har hatt flere finansieringsmodeller opp gjennom årene. Nåværende finansieringsmodell i perioden 2018-2020.

I 2019 fikk totalt 109 personer fra Ringerike kommune veiledning fra Ringerike Etablerersenter, mens i 2018 var tallet 183. I 2019 ble det foretatt 10 næringsfaglige vurderinger for NAV-kontorene i ringeriksregionen, mens i 2018 var tallet 15.

Drift av etablerertjenesten ble lagt inn i kommunens rullerende økonomiplan 2018-2020, og det har ikke vært noen formell avtale utover dette, mellom Ringerike kommune og RNF. Ringerikskommunene betalte tilskudd til etablerersenter på til sammen kr 1. 428.016 for 2020, og var fordelt slik:

- Ringerike kommune (3/5) kr 856 810
- Hole kommune (1/5) kr 285 603
- Jevnaker kommune 1/5) kr 285 603

Ringerike kommune kan ikke tilby etablerertjeneste fra januar 2021, hvis vi ikke starter opp anbudsprosess siste kvartal 2020.

Beskrivelse av saken

Nærings sjef i kommunen har tett dialog med Viken fylkeskommune om hvilke rolle fylkeskommunen planlegger å ha for fremtidens etablererveiledningstjeneste.

Fylkeskommunen har informert om at de har ambisjon om en samarbeidsmodell mellom kommuner og fylkeskommune som kan gi en mer forutsigbar finansiering til etablererveiledningstjenesten.

I påvente av politisk vedtak om oppstart og prinsipper i Viken fylkeskommune (prosessen starter i så fall opp i 2021), bør kommunen sørge for å ha et minimum nivå av midlertidig etablererveiledningstjeneste i 2021. I praksis betyr det at vi tilbyr å:

- veilede og være en sparringspartner rundt idé, marked og behov. I tillegg er opplæring i dokumentasjon og rutiner viktig og nødvendig for å starte og drive en bedrift. Målet er å øke antall nyetableringer og styrke levedyktigheten til de som velger å starte.
- informere og veilede potensielle etablerere i «jungelen» av støtteordninger, samarbeidspartnere, lokale og eksterne utviklingsaktører m flere, nettverksbygging mm. (henvisningskompetanse).
- utføre næringsfaglige vurderinger på vegne av NAV Ringerike. NAV har et behov for en ekstern vurdering når en bruker ønsker å etablere egen virksomhet.

Forholdet til overordnede planer

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2030

- Etablererveiledningstjeneste bygger opp under målene for 4.2 Næring, Næringspolitisk strategi for Ringeriksregionen «Framover sammen»
- Etablererveiledningstjeneste skal bygge opp under målene i denne strategien.

Næringsplan 2-1 for Ringerike kommune: Etablererveiledertjeneste skal støtte opp om strategier og tiltak i næringsplanen. Eks:

- Strategi 5 «Entreprenørskap og innovasjon», tiltak: Kommunen skal vise positiv holdning til næringsetablering-/vekst (Vi skal jobbe for at det er et reelt alternativ å starte noe selv, på lik linje som å være ansatt).

Juridiske forhold

Det er ikke lovpålagt oppgave å tilby etablererveiledningstjeneste.

Økonomiske forhold

I 2020 betalte kommunen kr 856 810,- for tjenesten. Rådmannen anbefaler at nivået nedjusteres til kr 500 000 for 2021 som blir et «mellomår». Når vi ser på hva sammenlignbare kommuner betaler for etablererveiledningstjenester, ser 500 000 kroner ut til å være rett nivå.

Alternative løsninger

Denne saken skal ta stilling til hvordan vi skal organisere etablerertjenesten i 2021, hvis vi legger som forutsetning at Ringerike kommune går i dialog med Viken fylkeskommune om samarbeidsmodell. De alternative løsninger er derfor for hvordan vi skal organisere oppgaven i 2021.

Det er usikkert når fylkeskommunen starter opp arbeidet, og når en eventuell samarbeidsmodell er klar, men mest sannsynlig kan en «ny samarbeidsmodell» være operativ fra 2022.

Fire alternative løsninger for 2021:

1. Starte opp anbudsrunde høst 2020 for å sikre tjeneste i perioden januar – juli 2021, med mulighet for forlengelse.
2. Starte opp anbudsrunde høst 2020 for å sikre tjeneste i perioden januar – desember 2021.
3. Droppe tilbud om etablererveiledningstjeneste fram til eventuell samarbeidsmodell med Viken fylkeskommune er inngått.
4. Droppe tilbud om etablererveiledningstjeneste i sin helhet.

Rådmannen anbefaler alternativ 1, eventuelt alternativ 2.

Alternativ 3 innebærer at næringssjef må overta deler jobben som etablererveileder. Da må næringssjef prioritere bort andre arbeidsoppgaver. Det har i praksis vært en tydelig deling mellom etablererveiledning og næringssjef. Større næringsetableringer blir håndtert av næringssjefen med sitt team, ofte sammen med assisterende rådmann. Etablererveiledningstjenesten er et tilbud til alle de som vurderer på å starte en mindre bedrift.

Alternativ 4 er utelukket hvis Ringerike kommune vil ha nyetableringer av arbeidsplasser. Evalueringsrapporter viser at etablererveiledning bidrar til sysselsetting og verdiskapning. En av de siste evalueringene som er utført er «[Evaluering av etablererveiledningstjenesten i Telemark](#)». Rapporten har overføringsverdi til oss.

Hvilken betydning har Ringerike kommunes 9 prioriterte FNs bærekraftsmål for denne saken?

I næringsplan 2-1 for Ringerike kommune, er bærekraftsmål 8,9,11,13 og 17 de mest relevant for næringsutviklingen. Etablererveiledningstjenesten har trolig størst betydning for å nå mål nr 8 «Anstendig arbeid og økonomisk vekst» og mål 17 «Samarbeid for å nå målene»

Rådmannens vurdering

Rådmannen vurderer etablererveiledningstjenesten som en viktig tjeneste for å nå våre mål i næringsplan 2-1 for Ringerike kommune.

Vi må nå vurdere om dagens måte å organisere etablererveiledningstjenesten er rett i forhold til fremtidens behov. Rådmannen anbefaler derfor at næringssjef går i tett dialog med Viken fylkeskommune om ny fremtidsrettet samarbeidsmodell. Næringssjef går også i dialog med Hole og Jevnaker for å høre om de ønsker å samarbeide med Ringerike.

I dette arbeidet er det også viktig å få innsikt i lokale behov, ved å få innspill fra etablerere selv, erfaring fra Ringerike Etableresenter, NAV og andre lokale aktører. I mellomtiden (for 2021) legger Ringerike kommune ut tilbud om etablererveiledningstjenesten for første halvdel 2021, med mulighet for forlengelse ut året. Det settes av kr 500 000 i budsjett for 2021 til denne tjenesten.

Det vil bli et krav i tilbudet at tilbyder skal være i tett dialog med næringssjef, ha kontor plass i Innovasjonssenter Ringerike, og være fysisk tilgjengelig minimum to dager i uken.

Etablererveiledning fremover vil trolig være å kanalisere en stor del av henvendelser til digital veiledning. Lokal kunnskap og kjennskap til lokalmarkedet, virkemiddelapparatet og nettverk er en viktig del av etablererveiledningen. I tillegg er det viktig at tilbyder aktivt samarbeider med relevante aktører i økosystem for næringsutvikling. Dette vil bli vektlagt i anbudsrunder.

Ringerike kommune, **29.09.2020**

Tore Isaksen
rådmann

saksbehandler: **Harriet Slaen**